

dy zjevně místo pravdy mluví lež, ale i ten, kdo nepronáší svobodné pravdu, kterou se sluší svobodně hájit. Neboť stejně jako kněz je dužník, aby pravdu, kterou uslyšel od Boha, svobodně kázal, a žádným způsobem, ani kvůli strachu, ani kvůli lásce toho neopomíjel, ačkoli je velmi těžké, aby pravdu, kterou uslyšel od kněží, dokázanou v písmech, věrně obhajoval. Neučím-li to, zrazuje pravdu. Hle nejdražší: Tyto a téměř podobné věci mne znepokojují; kěz znepokojují i Tebe a Tobě podobné, abychom všichni zároveň stáli mužně na straně pravdy; a vytvráme-li až do konce, nepřipraví nás Pán o přiměřenou odměnu; a proto jestliže nám Pán neodpře svou pomoc, jak doufáme, držme se usilovně této pravdy až do smrti. Proto jsem se rozhodl pečeti s našim erbem, kterou nikdy nepřikládáme k listině, která by v budoucnu neměla platit, zapečetit tuto listinu.

Dáno na našem hradě Cowlingu na den Narození Panny Marie léta Páně 1410 Janem Oldcastlem, lordem z Cobhamu.

Dopis sira Johna Oldcastla králi Václavovi IV.

Pozdrav ve jménu toho, který jest a který může z kamene vzbudit syny Abrahamovy. Ten, pravím, nechť pozdraví, posílí, povzbudí a ostříhá k dobru po věky věků.

Ježto příjemná zpráva ducha potěšuje a vyvolává v srdci nesmírnou radost, tak se stalo, nejjasnější knižce, že zpráva o Vaší horlivé službě Kristovu evangeliu, o níž mi podal doslovnou zprávu mistr Hus, podle mého mhnění vskutku Kristiv kněz, a jiní, nasýtila mého ducha co největším štěstím a srdce radostí, kosi a údy naplnila morckem a mne, ačkoli méně hodného, obdarila odvahou napsat Vaší jasnosti, když láska nezahálí. O, jak je milé, že Václav, král křmský a český, příklad, zrcadlo a první počátek ostatních království, koukol — falešné kněží — shromážděný do stodoly snaživé a usilovně oddělitel od pšenice a pšenici, pravé Kristovy kněží, posílil ve stavu evangelické chudoby. O, jaké potěšení, že tak vynikající knižce se stal vynikajícím bojovníkem Kristovým. O jak podivuhodné a neslýchané, avšak nadmíru chvályhodné, že král v nové době vykonává povinnosti svého stavu, a nepochybují, že Vás vyzbrojila myšlenka Augustinova v dopisu Bonifácovi, poučující o královské povinnosti, která sděluje, že král má nejprve sloužit Bohu a přizpůsobovat své zákony

zákonu Božmu, odpůrce Kristova zákona odstřihnout a převádět lid k tomu, aby byl poslušen příkázání Páně, ježto jste zástupcem božství; a jestliže tak nepochybně Vaše království, vznesený králi, zůstane nerozděleno, protože nebude rozděleno leč překračováním příkázání Páně, a nebude sjechnoceno, leč jejich zachováním, budete-li takto chráněn milosrdenstvím a cností i vídností, bude upevněn váš trůn a důsledkem toho stanete se zhoubou všeho zla při hubení falešných bratří a prelátů a Vašeho pohledu se budou děsit jako řevu lva. O kěz by Bůh dal učení Kristovým a horlivosti lásky vytvalost přízně, nejjasnější knižce, Vaší Milosti a celému Vašemu evangelickému společenství, pánům a rytířům. Nabízím se k službám, bez škody mého zákonného pána, se všemi svými přáteli a se svými přívrženci na cestě pravdy evangelia, a jsem pohotov, protože nemalý počet osob jste srdnatěji povolali svým příkladem k Božmu slovu. O kěz by Bůh dal všem králům takové srdce, nebo dal vystoupit ve všech pásmech světa takovému Danielovi, který by se tak horlivě zastával Božho zákona, a vás více a více utvrzoval v uplatňování zákona Páně a posléze vás odměnil životem věčným; to nechť ráci vykonat ten, jehož království nepominie nikdy.

Páno v Londýně 7. září Vaším ponížným služebníkem Janem Oldcastlem, rytířem, pánem z Cobhamu.

Překlady z Machauta, Václava Lucemburského a Deschampsce pořídil Gustav Franci. Překlad Chaucerova prologu vznikl spoluprací G. Francila a A. Bejblíka, jež také pořídil překlady ostatní.